

Lapszemle

2010. 24. hét

Jogszabályok közé szorítanák a fogyasztói csoportokat

A Gazdasági Versenyhivatal és a pénzügyi felügyelet is azért kilincsel az új kormánynál, hogy alkosson jogszabályt a hitelválság nyomán elburjánzott fogyasztói csoportok működésére. Fogyasztóvédelmi aggályok szerint a fogyasztói csoportok a hitelválságot meglovagolva kifogásolható, sőt törvénytelen eszközökkel szereznek maguknak új tagokat, s a vállalkozások gyors növekedése a megfelelő szabályozók hiányában hamar visszaüthet. Csak az elmúlt másfél évben hét új fogyasztói csoport, illetve szervező cég kezdett el működni, és a PSZÁF becslése szerint ezek a csoportok ma már tízezres nagyságrendű ügyfélkört tudhatnak magukénak. AGVH, a PSZÁF és a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság nemrég már fizetett hirdetésekben hívta fel a figyelmet a fogyasztói csoportok kockázataira. A szervezetek most ennél tovább mennének: azt szeretnék elérni, hogy az új kormány alkosson olyan jogszabályt, amely külön engedélyhez kötné és ellenőrizhetővé tenné az összes ilyen csoport működését. A hatóságok figyelő tekintete elől ugyanis ez a kör most meglehetősen hatékonysággal tud rejtve maradni: mivel pénzügyi tevékenységet nem folytatnak, így a PSZÁF-nak nincs felettük felügyeleti jogköre, a GVH pedig legfeljebb a hirdetések és az egyéb közlések veheti górcső alá. A GVH egyébként él is ezzel a lehetőséggel: 2005 óta tizenegy eljárásban nyolc cégre összesen 141 millió forint bírságot szabott ki, s jelenleg is öt ilyen eljárása fut. A csoportok szervezői éppen a hatósági vizsgálatok miatt gyakran átnevezik vállalkozásaikat, vagy szatellitcégeket hoznak létre, hogy amíg az egyik társaság ellen folyik az eljárás, illetve bírságra és helyreigazító közlemények közzétételére kötelezik, addig a másik zavartalanul vihesse a boltot. A fogyasztóvédők szerint ez a kör a válságban a leginkább kiszolgáltatott ügyfelekre mozdult rá: a nyugdíjasokra és a BAR-listásokra. (június 12. Népszabadság 9.o.)

Változhat a versenytörvény

A Gazdasági Versenyhivatal elnökhelyetteseinek kinevezése a korábbi hat év helyett az elnök mandátumának lejártáig lesz érvényes - javasolta Szatmáry Kristóf (Fidesz). A hatályos versenytörvény szerint a GVH elnökét a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki, a két elnökhelyettes személyére pedig az elnök tesz javaslatot a miniszterelnöknek, akinek az egyetértése esetén a köztársasági elnök kinevezi az elnökhelyetteseket. E szabályok nem változnának. (Napi Gazdaság 2.o., **Már megkezdődtek a vezetőszeré**k Világgazdaság 1+2.o.)

Kilencszázzal jöhet a mobilinternet

A magyar mobilszolgáltatók számára rövidesen lehetővé teszik, hogy a 900 Mhz-es frekvenciasávot is használhassák mobilinternet-szolgáltatásra, ahogy azt az EU-szabályozás is előírja. Mindez persze még nem a közeli hetekben válik valóra, de a sürgető probléma megoldása érdekében még a Bajnai-kormány megtette az első lépést: egyik utolsó intézkedésként kitiltották ebből a sávból a nem polgári szervezetet. E döntés azért fontos, mert így megfelelő méretű spektrum vált szabaddá, amely immár elégséges kapacitást biztosít a mobilinternet-szolgáltatáshoz. A jelenlegi licencekhez képest többletfrekvenciákért ugyanakkor valószínűleg fizetniük kell majd a mobilcégeknek. Beck György, a Vodafone vezérigazgatója úgy nyilatkozott, hogy a jelenlegi 50-60 százalékos mobil széles sávú lefedettség növelése üzletileg nem célszerű, ha csak a ma használt 2,1

GHz-es sávot használják a szolgáltatásra, már csak azért sem, mert e spektrumban a frekvenciadíjak az európai átlag kétszeresét teszik ki. Márpedig az ideális lefedettség 80- 90 százalék volna. Nem mellékes részlet, hogy ehhez mai árszinten 50-100 milliárd közti beruházás szükséges, amit megfelelő feltételek mellett vállalnának is a mobilcégek. A feltételek egyik legfontosabb része a 900 MHz kinyitása, ám ahogy a vezérigazgató mondta, e téren jó ideje nem tapasztaltak előrelépést. (június 12. Népszabadság 11.o.)

Még egy ideig sokkolhat a külföldi netezés

Volt már olyan ügyfél, aki egy külföldi internetezés után egymillió forint fölötti számlát kapott a szolgáltatójától, ezért fordult a hivatalhoz - mondta Takács Péter, a hírközlési fogyasztói jogok képviselője. Az EU ezt a helyzetet akarta kizárni, amikor arra kötelezte a szolgáltatókat, hogy július 1-jétől minden, az unió területén barangoló ügyfelüknel be kell állítsák az adatroamingot használóknak a számlasokktól megvédő értékhatárokat. A külföldre utazóknak és a magas internetszámláktól tartóknak nem kell július 1-jéig várniuk, előtte is kérhetik a mobilszolgáltatójukat, hogy állítsa be a limitet. Az uniós rendelet értelmében júliustól az 50 eurós határ beállítását minden olyan ügyfélnél alkalmazni kell, aki nem választott más értéket. A szolgáltatók a korlátot adatmennyiségben is kifejezhetik, ha az ügyfeleket előre tájékoztatják. Ekkor sem lehet a felkínált határ a nettó 50 eurós alapértelmezett értéknél magasabb. A szolgáltatóknak a barangoló ügyfeleiket sms-sel, e-maillal vagy a számítógépen felugró ablakkal tájékoztatniuk kell arról, hogy elérték a pénzügyi vagy adatforgalmi korlát 80 százalékát. Ha az ügyfél forgalma túllépi a limitet, akkor a szolgáltatónak szintén üzenetet kell küldenie és jeleznie, hogy a felhasználó hogyan kérheti a szolgáltatás folytatását, illetve fel kell tüntetni a határértéken felüli egységekhez kapcsolódó költséget. Amennyiben az ügyfél nem válaszol, a szolgáltató meg kell szüntesse a barangolásos adatátviteli szolgáltatást, nem számolhat fel további díjat. (Napi Gazdaság 3.o.)

Vizsgálatot kérnek az áruházláncokra panaszkodó élelmiszer-feldolgozók

A jövő héten nyújtja be beadványát a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalhoz az Élelmiszer Feldolgozók Országos Szövetsége. A szövetség arra kéri a hivatalt, vizsgálja meg több nagy áruházlánc beszállítóikkal szemben alkalmazott, szerintük erőfölényes magatartását. Folláth Zsuzsa, az ÉFOSZ főtíkára arról egyelőre nem kívánt nyilatkozni, hogy mely kereskedőkről van szó. A tavaly ősszel elfogadott, beszállítókkal szembeni tisztességtelen magatartásról szóló törvény alapján akár ötszázmillió forint bírságot is kiszabhat a hivatal. (június 12. Népszabadság 9.o.)

Szociális katasztrófával fenyeget az energiatámogatás megszűnése

A távhőpiaci szereplők jövőjét a több lábbon állás jelenti, a piacbővítés legfontosabb eszközei a kiegészítő szolgáltatások - mondta lapunknak Kovács Lajos, a Főtáv Zrt. vezérigazgatója, hozzátéve: az energiatámogatások megszűnésével 70 ezer távfűtéses lakás tulajdonosa kerülhet krízishelyzetbe. A liberalizáció kérdése jelenleg nem időszerű - mondja Kovács Lajos. A gondolat Svédországban már felmerült, azt vizsgálják, hogy a távfűtési rendszert hogyan lehetne ugyanúgy tranzitálásra használni, mint az elektromos vagy gázhálózatokat. Kovács szerint több nehézségbe is ütközne ennek megvalósítása. A komoly jogszabály-módosítási feladatok mellett meg kellene vizsgálni, hogy a hőtranzit egyáltalán értelmezhető-e ebben a rendszerben és hogy a rendszer mely részeit lehetne liberalizálni. A távhő egy szabott rendszert jelent, az ellátásbiztonság garantálása érdekében hosszabb távú megállapodásokra van szükség a hőtermelő partnerekkel - tette hozzá. A másik fontos kérdés a vezérigazgató szerint a rendszerirányítás, ahogy ez a villamosenergia-piaci liberalizáció kapcsán is felmerült. A távhőrendszerben a hőtárolás bizonyos határok között megoldható, hiszen a csővezetékben lévő víz adott ideig fel tudja venni a megtermelt hőenergiát, azonban nem lehet végtelen ideig tárolni. - Van rá lehetőség, hogy a normatív energiafogyasztást

ösztönző támogatásokat célzottabb, kifejezetten a megtakarítást szolgáló dotációvá alakítsák, csak szándék kérdése - mondja Kaderják Péter, a Budapesti Corvinus Egyetem Regionális Energiagazdasági Kutatóközpontjának vezetője. A kutató szerint döntő lesz, hogy az új kormányzat képes-e tüzetesen átvizsgálni a rendszert. Magyarországon jóval olcsóbb lehetne a földgáz, mint ma, de ehhez vélhetően jelentős, döntően magánforrásokból megvalósuló fejlesztésekre van szükség - állítja az itthoni és külföldi energiaipar számos komoly szereplőjét tagjai között tudó Amerikai Kereskedelmi Kamara környezetvédelmi bizottságának elnöke, Antal Dániel. Ahhoz, hogy versenyzőbb, kevésbé kiszolgáltatott gázpiacunk legyen, nagy infrastrukturális befektetésekre lenne szükség; a jelenlegi, elavult technológiát és az elavult menedzsmentmódszereket jobb, újabb módszerekre kell cserélni - ehhez pedig jelentős forrásokra van szükség. Az AmCham egy indikatív terv létrehozását javasolja, ami a kormányzat és a magánszféra tervezett beruházásainak összehangolását szolgálná: ez kiemelten fontos például a paksi beruházás miatt, aminek a mértéke, időzítése, finanszírozási módja a magyar energiaszektor többi tagjának gazdálkodását nagymértékben meg fogja határozni. Az energiaszektor beruházásainak hosszú megvalósulási szakasza miatt célszerű volna már idén létrehozni az indikatív tervet. (*Napi Gazdaság 10.o., Újra kell gondolni a lehetőségeinket Napi Gazdaság 11.o., Magántőke kell az olcsóbb energiához Napi Gazdaság 12.o.*)

Évről évre finomodik az áramár szabályozása

A lakosság által fizetendő villamosenergia-ár közel felét kitevő egyetemes szolgáltatási ár alakulása döntően attól függ, hogy az egyetemes szolgáltatók milyen áron tudják beszerezni az áramot - mondta Vigassy Csaba, a Magyar Energia Hivatal elnöki titkárságának vezetője. A hivatal adatai szerint 2010 első negyedévében a piaci beszerzési átlagár egy átlagos lakossági fogyasztó tarifájának 34,6 százalékát tette ki. Csaknem ugyanekkora részt képviseltek a hálózattal kapcsolatos forgalomarányos rendszerhasználati díjak. Az ár körülbelül 20 százalékát kitevő áfa mellett közel 12 százalékra rúgott az úgynevezett kötelező átvétel hatásából és az egyetemes szolgáltatói árrésből adódó tétel. A "maradékot" az elosztói alapdíj (1,6 százalék) és a külön pénzeszközök (0,7 százalék) adták. Az egyes részarányok, bár kismértékben, de függenek a konkrét egyetemes szolgáltatótól, illetve a felhasznált energia mennyiségétől - hívja föl a figyelmet Vigassy Csaba. A szolgáltatók a jogszabály szerint bárholnán vásárolhatnak villamos energiát, mivel azonban a magyar piac még viszonylag fejletlen, a gyakorlatban zömmel a Magyar Villamos Művektől szerzik be az áramot. (*Napi Gazdaság 12.o.*)

Ismét hatósági lett az energiaár

Részletes vita után fogadta el tegnap az országgyűlés a Rogán Antal által benyújtott, a földgázellátásról és a villamos energiáról szóló törvények módosítását. Az új szabályozás szerint a 2007 előtti időszakhoz hasonlóan az egyetemes szolgáltatók által a lakosság és a kisfogyasztók számára kínált árakat ismét az illetékes miniszter határozza meg. A lap által megkérdezett szolgáltatók szerint a módosítás jogtechnikai, az államigazgatás rendjét érintő változást jelent azáltal, hogy az árakat a korábbi hatósági engedélyezés helyett hatósági meghatározás alá helyezi. Ennél sokkal fontosabb kérdésnek tartják, hogy az árképzés később megalkotandó konkrét rendelete milyen formában alakul ki. Az elektromos áramért fizetendő díj matematikája továbbra is a Magyar Energia Hivatal és a szolgáltatók relációjában alakul ki, az árak alakulásában pedig számos olyan tényező játszik szerepet, amelynek nincs közvetlen köze a termékhez. Erőteljesebben érvényesülhet a fogyasztói érdekek védelme a parlament által elfogadott, a villamos energia és földgáz hatósági árképzésére vonatkozó jogszabály-módosítással. A fogyasztók hatékonyabb védelméhez azonban az is szükséges, hogy a szolgáltatók ténylegesen fogyasztóbarát tevékenységet folytassanak, és éljenek a legmagasabb ártól lefelé történő eltérés lehetőségével is - véli a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. A módosítással a FEOSZ álláspontja szerint elérhető lenne az átlátható árképzés elvének biztosítása, valamint a fogyasztók hatékonyabb védelme ezen egyetemes

szolgáltatások tekintetében. (június 15. *Napi Gazdaság 3.o.*, **Energiaár-emelési tilalom Világgazdaság 1+6.o.**, **Hatósági áras az energia Magyar Nemzet 1+3.o.**)

Szabályozási kudarcok a villamosenergia-piacon

A villamosenergia-piacon az utóbbi négy-öt évben történt szabályozási lépések több esetben is magukon viselték azokat a negatív, a társadalmi jólét szempontjából káros jellegzetességeket, amelyeket általában a járadékvadászat, a kormányzati kudarcok és a korrupció fogalmaival írhatunk le. A fogyasztók számára is tisztán megmutatkoztak a negatív következmények abban, amikor 2008-ban Magyarországon a „piaci liberalizáció” nyomán a villamos energia ára a németországi szint fölé tudott kúszni, vagy amikor a megújuló energiák támogatására kialakított szabályozás messzemenően hozzájárult és hozzájárul a villamos energia árának növekedéséhez azzal, hogy segítségével olyan technológiák és ezzel olyan érdekcsoportok jutnak viszonylag könnyedén ártámogatáshoz, amelyek nem sorolhatók a megújuló energiatermelés körébe. (*Világgazdaság 16.o.*)

Egyelőre stop a közműdíjaknak

Elfogadta a parlament tegnap 303 igen szavazattal 20 tartózkodás mellett a lakossági gáz- és áramárak befagyasztását szolgáló javaslatot. A gazdasági bizottság módosító javaslatának köszönhetően a távhőcégek még egy évig hatósági áron vásárolhatnak gázt, hogy emiatt ne szaladhassanak el a távhőtarifák. A jövőben a nemzeti fejlesztési miniszter hatáskörébe tartozik a maximális díjak megszabása. Az ármentő intézkedés ideiglenes, a kormány új árszabályozást alakít ki. (*Népszava 1+8.o.*)

Gyarapszik a GTS Datanet

Diószegi József

A GTS Central Europe, a GTS Datanet anyavállalata felvásárolja az Interware Zrt.-t, a hazai adatközponti szolgáltatások piacának egyik jelentős szereplőjét - jelentette be Pauer Pál, a GTS Datanet ügyvezetője. Az ügyletet a Gazdasági Versenyhivatalnak is jóvá kell hagynia. Az Interware a magyar alternatív távközlési piac jelentős szereplője, amely szerverhosting-, kollokációs, internet- és vezetéktelefon-szolgáltatást nyújt. A cég budapesti adatközpontjában 33 000 szervert szolgál ki, partnerei a gyáripar, a közszféra, a médiaipar és az infokommunikációs szektor szereplői. Az Interware magyar magánszemélyek tulajdonában van, összességében 66 főt alkalmaz, tavaly 8,5 millió euró árbevételt ért el.

A felek a megállapodás pénzügyi részleteit nem hozták nyilvánosságra. Adam Sawicki, a GTS-csoport ügyvezető igazgatója a Napi érdeklődésére elmondta, hogy a vásárlást saját forrásból finanszírozták. A GTS-csoport cash flow-ja mintegy 40 millió euró, miközben EBITDA-ja az elmúlt két évben 70 millió euróról 86 millióra nőtt.

Sawicki nem zárja ki a további akvizíciókat sem, de először megvárják a mostani ügylet első eredményeit. Az ügylet révén a GTS magyarországi leányvállalata az egyik vezető kollokációs és szerverhosting-szolgáltatóvá lép elő, az akvizíció tovább erősíti a GTS szerepét Közép-Európa adatközponti piacán. Pámer Róbert, az Interware tulajdonos-vezérigazgatója elmondta, hogy bár - a válság miatt - számukra nem a legjobb időszakban következett be az akvizíció, már 2008-ban elkezdődött a partner keresése, mivel a tőkeigényes piacon forrásra volt szükség.

(Napi Gazdaság, 2010. június 16., szerda, 3. oldal)

NFH Felhívás

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság Nyugat-dunántúli Regionális Felügyelősége az N DF-00963-8/2010 ügyiratszámom futó, az NFH-M V L-24-2/2010 vizsgálati jegyzőkönyve alapján a Housewares Hungary Kft. által forgalmazott, és a Tesco áruházlánc által értékesített ST/MVP-350A típusú mélykút szivattyú áramütés veszélye miatt, további forgalomba hozatalát megtiltotta, a már forgalomba hozott termék forgalomból való kivonását, egyúttal a termékfogyasztóktól történő visszahívását rendelte el. Az ST/MVP-350A típusú mélykút szivattyú áramütés szempontjából súlyos kockázatot jelent a felhasználókra nézve. (június 17. *Magyar Hírlap* 6.o.)

Húszmilliárd forintot fizetnének a biztosítók

A Mabisz szerint több kis és közepes biztosító is kivonulhat a magyar piacról, ha a szektornak túl nagy részt kell vállalnia a pénzügyi különadóból. Becslésük szerint a biztosítók a 200 milliárd forintos teher tizedét tudják bevállalni. - A Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetségének egyelőre nincsenek hivatalos információi arról, hogy az alapok és egyéb megtakarítási formák kezelőinek is kell-e különadót fizetniük - mondta Temmel András. A Bamosz főtítkára szerint azonban a szektor túladóztatásának beláthatatlan következményei lehetnek. (*Népszabadság* 11.o., **Újabb húszmilliárdos teher a biztosítókon** *Népszava* 5.o.)

Szürkeimport pedig nem létezik

Még megbecsülni sem lehet, hogy mekkora pluszkiadást okoznak a vevőknek a drágábban árusító nagy cégek azzal, hogy az árverseny vállalása helyett „szürkeimportnak” nevezik az olcsóbb termékeket, és garanciális problémák emlegetésével elriasztják a vevőket ezek megvásárlásától. A Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség szerint a jogilag nem létező kategória hátráltatja a nyílt piaci versenyt, elsősorban az import műszaki termékeknél, a garancia pedig minden Magyarországon forgalomba hozott termékénél egyformán kötelező. „A szürkeimport mint jogi kategória nem létezik. Ha valaki a terméket külföldön legálisan vásárolta meg és Magyarországra legálisan hozza be, tehát minden vámkezelési, adózási és egyéb jogszabályt betart, akkor a portéka legálisan forgalmazható Magyarországon” - állítja Kathi Attila, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság Társadalmi Kapcsolatok Főosztályának vezetője. (június 18. *Napi Gazdaság - Informatika* 10.o.)

Hitelszigorítás és drágítás jöhet

Csányi Sándor OTP-vezér ez évi küldetése, hogy a hátán cipelje az egész ország terhét és megmentse az államkasszát-olvashatjuk ki igen leegyszerűsítve abból a 29 pontos akciótervből, amelyet Orbán Viktor kormányfő június 8-án tárt a nyilvánosság elé. A bejelentett intézkedéscsomag bevételi oldalának legnagyobb horderejű lépése az a 200 milliárd forintos különadó, amelyet a pénzügyi szektor- ebben az évben biztosan - kénytelen befizetni a költségvetésbe, és amelynek oroszlánrészét a legnagyobb és az elmúlt időszakban messze a legtöbb nyereséget is termelő OTP-nek kell majd állnia. Az ellentámadást tulajdonképpen már egy nappal az akcióterv bejelentését megelőzően, június 7-én megindították, amikor is Erdei Tamás, a Magyar Bankszövetség elnöke levelet fogalmazott meg Orbán Viktor miniszterelnöknek, Matolcsy György miniszternek és Varga Mihály államtitkárnak. A lap birtokába jutott levél feladója egyrészt sérelmezi, hogy a bankok is csak a sajtóból értesültek az őket érintő intézkedések tervéről, másrészt részletesen taglalja azok veszélyeit és káros következményeit. ([június 17-23. Figyelő](#) 58+59.o.)

Újra a kormány dönt az energiaárról

Ismét hatósági áras lesz a lakossági és a kisfogyasztói energia, így elmarad a júliusra tervezett díjemelés is - döntött az Országgyűlés. Az egyetemes szolgáltatók lakossági és kisfogyasztói gáz- és áramárait újra az illetékes miniszter, vagyis Fellegi Tamás határozza meg. A tárcavezető hatásköre a szolgáltatók maximális árrésének meghatározására terjed ki, és annak betartását a Magyar Energia Hivatal ellenőrzi. Az árak befagyasztása addig tart, amíg a hosszú távú árképzésről megállapodás nem születik a kormány és a szolgáltatók között. Ez legkorábban ősszel várható. (június 17. Heti Válasz 6.o.)

Új uniós versenyszabályok a gépjárműpiac szereplőire

Az Európai Bizottság 2010. május 27-én közzétette a gépjárműágazatot érintő új csoportmentességi rendeletét és a hozzá tartozó iránymutatást. Az új szabályok a verseny fokozását célozzák a gépjárműjavítás és -karbantartás piacán azáltal, hogy elősegítik a javításokhoz szükséges technikai információkhoz való hozzájutást és megkönnyítik az alternatív pótalkatrészek felhasználását. Az új szabályok lehetővé teszik a bizottságnak azt is, hogy fellépjen a gépjárműgyártók garanciával kapcsolatos visszaélései ellen, mivel gyakran előfordul, hogy a gyártók csak a hivatalos szervizekben való javíttatást fogadják el. A túlzott mértékben korlátozó szabályok megszüntetésével az új autók forgalmazásával kapcsolatos költségek csökkenése is várható. A bizottságnak a gépjárműágazatra vonatkozó egyik versenypolitikai célkitűzése, hogy megvédje a pótalkatrészgyártók hozzáférést a gépjármű-értékesítés utópiacához, biztosítva ezzel a versengő pótalkatrészmárkák folyamatos elérhetőségét mind a független és a szerződéses javítóműhelyek, mind pedig az alkatrész-nagykereskedők számára. *(Napi Gazdaság 16.o.)*